

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Μουσ. XII, 20/1970

Α/
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευ. 1969 / Φεβρ. 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .. Τ. Εἰχος .....
(παλαιότερον ὄνομα : .....), Ἐπαρχίας .. Δράμας
Νομοῦ .... Δράμας .....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ἀβραάμ
Ἰωάννης Μ. Πενέλιος. ἐπάγγελμα Διδάσκαλος .....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Τ. Εἰχος - Νικηφόρου - Δράμας
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον .... 1 1/3 .....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Μιχαήλ Ὁροφάκης .....

.....
ἡλικία ... 62 ... γραμματικαὶ γνώσεις ὀχι .....
..... τόπος καταγωγῆς Σαμίου .....

β) Κωνσταντὸς Ἀθανασίου - 73 - Μαρίνα

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; ... Π. εἰς τοὺς χωρικοὺς .....

.....
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; ... χωριστά .....

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἑλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
..... εἰς Ἑλληνας γαιοκτήμονας .....

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; .....
..... ὀχι .....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

... *Εἰς τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν* .....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Ναί* .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

... *Μεσαεῖοι (ἐφοιροῦντο ἢ ἐσαδεία)* .....

? Εὐδαίμων ἀφοικίρας ἢ οἰκογένεια .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασα-κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Γιαρτζή (Μεσαεῖοι) .....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *ὡς εἶδος* ..

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται, ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θέριά, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

? Ἐχρησιμοποιῶντο ὡς οἰκτιρῶς. Π.ρ. ἀρχο-

ντο ὡς τὴν Κ. ἔ. φ. .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... *? Ἐχρησιμοποιῶντο*

ντο. Ἀπὸ Νεμωλίου. Ν. τ. γ. .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .....

... *? Εὐδαίμων ἐτὸ μέρος καὶ δικμίων* .....

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρ-ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

... *? Ὁχι* .....

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

..... *Διὰ ζωϊκῆς κόπρου βοῶν καὶ αἰγῶν καὶ φυτικῆς καύσεως.....*

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;..... *1926*.....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;.....

..... *1917*.....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;.....

..... *Μονόπτερο... ἐκ ζωϊκῶν καὶ φυτικῶν...
Ἐισαγωγὴν ἐκ τοῦ ἑλβετικοῦ.....*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)... *1955-56*.....
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... *1959-60*.....

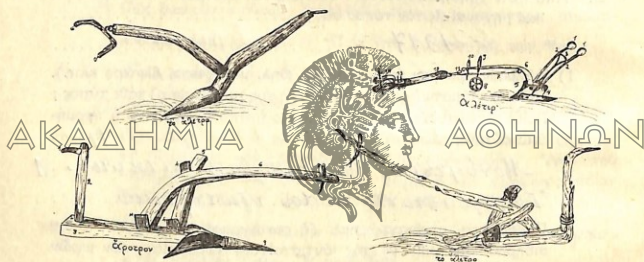
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) ..1960.....

5) Μηχανή ἄλωνισμού ...1955.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

.....Οὐδὲνος ὁ γεωργός.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρῇσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(¹) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

..τ.ρ.ι.ω.ν. ἡ.δ.ω.ν. α). τ.β.ο.ι.π.ο.ι.λ.β.α.ι.θ.α.ν.....
.....β). γ.ι.α.ι.θ.α.ζ.β.ο.ε.ι.θ.α.ν. γ). κ.α.ρ.ο.ι.β.ο.ι.θ.α.ν..
.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

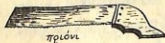
ΔΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

ἡ.ε.σ.ε.ρ. (ε.κ.ε.κ.ο.α.ρ.ν.ι.), τ.ε.ε.τ.ε.ρ.ε. (ε.κ.α.ρ.ι.δ.ν.ι.)
γ) εἰ.ν.τ.ε.κ.ί.ρ. (ε.κ.α.ι.ρ.ω.ε.ζ.α.), κ.ω.ο.κ.ρ.κ.οῦ. (ε.κ.α.ρ.ι.δ.α.)
ε) κ.ω.α.ε.ζ.τ.ο.ι. (ε.κ.ε.κ.ο.ῦ.ρ.ι.)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργανο) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος..... *βοεῖς, ἡμίονοι, ὄνοι*..

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανο δύο ζῶα ἢ ἓν ;..... *δύο* .....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
..... *ἀναγκαῖος* .....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λαυριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεῦλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργανο ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

..... *Κοιτῆς* .....

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργανο δι' ἐνὸς ζώου ; .....

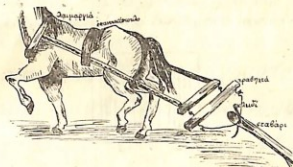
Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

..... *Μὲ τὸν φορὸν καὶ μὲς στῆθος* .....

.....

.....

.....

α) Ποιος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναίκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποία ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας . . . *ἄνδρας, γυναικί, τῶν καὶ μετὰ κηρυξί, τῶν Ευρωσεμῶν, ὡφε- μόν, καὶ χηνοῦν, φαγῶ, τῶν οὐφαιζῶ, οἰκίαι τῶν ἀνδρῶν.*

- 7 -

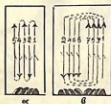

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....
 .....

- ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

.....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ὄρου ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσθράδες κ.λ.π.) ; *Ἐγίνετο καὶ γίνεται μετὰ χωρίων.*
..(ε.β.ζ.ε.ν.)

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μετὰ αὐλακιάν ; .....

.. μετὰ αὐλακίων ..

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; .....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ....

.. τὰ πρῶτον ὀργωμοὶ μετὰ αὐλακίων ..

.. τὰ δεύτερον ὀργωμοὶ μετὰ αὐλακίων ..

..... εἰς καὶ θεοῦ εὐδοκίας .....
.....

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτηρικῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτὰ π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

“Έτσι και καθύ’ τον ἀγχονότα πλοῦτα
 φώτισαν ὀργκισμα (δολοφονία) γιὰ τὰ
 μαζοφονώματα τὸν Ζαορίνο.....

Γίνονται 2-3 προγράμματα... Με το τέλος
ταύτην υπηρεσίαν σου προγράμματα των εθόνων.

Μετά αὐτὸ παρήκρυσαν ἐτῶν. μὲν. 1-2 χρόνια

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; . . 1.-2. *Τὸν Αὐγουστον καὶ Σεπτέμβριον*

το δίδωμι ἢ τι κενός γινώ το βωόρα· ἢ θάβειναι
γινώ τὴν ἰσοδιδωσι τοῦ χειραγίου ἢ καὶ τῇ τοῦ βωόρου

— 9 —

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

.. Μὲ σιδερῆνιαν ζεύχραν.. ἢ οὐκ.. β. ζ. ἢν..
 ἢ αὐτῇ.. τοῦ.. βούκέντρου.. .....

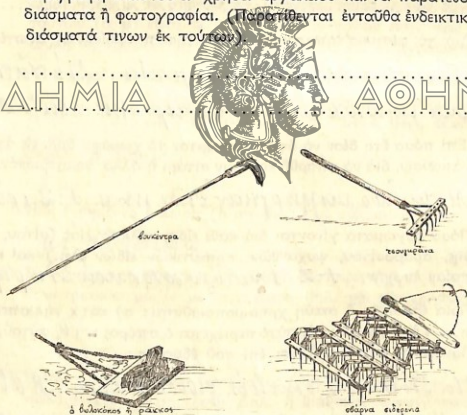
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .....

ἢ Ο.χ.λ. ἢ ὠν. το. χ. ἢ. Ο.ζ. ἢν. ἢ χ. ἢ. β. ὠ. ζ. ἢ. ἢ. β. ὠ. αἰ. β. οὐν.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

1) Ζεαίωτες..... 2) Ζιζυγάριοι..... 3) Διπύ -
ζητοι.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν
Γυκαίλιες καὶ κοιδιὰ. ἄνω μὲν 10 χρ. ὀνύων.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἴδους.

Διπύρωτοι χαράματα. ἄνωρο χωρά-
φια. ἄνωρο καὶ ῥέοντα. ἄνωρο καὶ ῥέοντα. ἄνωρο καὶ ῥέοντα. ἄνωρο καὶ ῥέοντα.
ἄνωρο καὶ ῥέοντα. ἄνωρο καὶ ῥέοντα. ἄνωρο καὶ ῥέοντα. ἄνωρο καὶ ῥέοντα.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ....

Προτιροχωράφια. ἄνωρο χωράφια. ἄνωρο χωράφια. ἄνωρο χωράφια.
ἄνωρο χωράφια. ἄνωρο χωράφια. ἄνωρο χωράφια. ἄνωρο χωράφια.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως. Σ.ε. χωράφια. ἄνωρο χωράφια. ἄνωρο χωράφια. ἄνωρο χωράφια.

ἄνωρο χωράφια. ἄνωρο χωράφια. ἄνωρο χωράφια. ἄνωρο χωράφια.

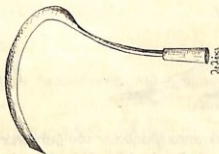
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

ΘΡΑΚΑΝΙ ΘΩΠΥΡΩ

... ὁρῶσάντας μὲ δούτι καὶ τοὺς χερσὶς δούτι...

AKAΔHMA

A O H N n N

648. -

...Μέ δ' ὄντια καὶ χερσὶ δ' ὄντια...

Ἡ τὰν ζῆζυνη· Ὁ ἀδερφικὸς ἐκζητὸς· δὲν ἔχει
ζῆζυνη? οὐαὶ μοι βίαι· .....

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... Ο. Σιδεράς .....

- 6) Ὡτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
 χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσέως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
 ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
 (τῆς ρόβης κλπ.) . *Ρ. ἐβόδου, κ.ρ. ἀμνη, γαυρὴς,
 γαυρίαι, ζερί, ζυόναν, λαν.* .....

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Οταν ο γεωργός χιμα σινα χιμα για σινο μέχρι 10-15 εκατοστά. Εαν όχι, ποζι για ποτερα.*

- 2) Οί στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).....

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτῶν τὰ δράγματα (δραχμῆς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; . . . *Ο. . . Δερ. 67 ἡς . ὁκ. ἡν κ. 67 ὅ. ἔ-*
δομος. ἡς χερ. ἡς . . .

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεῖρες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλὰι τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....
- Ἐπὶ τῶν χερῶν χεῖρες μαζί με ἴσας κατευθύναι τῶν σταχυῶν... Ἀποφοῦν... αἰχρὸς... αὐ... με... χεῖρες... καὶ... δὲ... αἰχρὸς... ..*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

..... Μειρίς .. αἰχμαίρις ..

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .....

.. ἄνδρες καὶ γυναῖκες .. Ὑπῆρχον καὶ ὑ-
παρχοιν .. αἰχμαίρις .. θερίζονται .. κα-
ταθέσθαι .. ἀμώ .. ἀνδρ ..

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκόπην (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οὐματολογίαν) .....

.. Μετὰ τὸ ἀργύριον .. ε. ε. χρῆμα καὶ με-
φαγητό .. μαζί ..

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λονται τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

.. ἀρμαίνονται .. ἀρμαίνονται .. Παιδαίμα-
ρια .. ζώζονα .. ε. ε. ἀριστερό .. χεῖρ ..
.. εἶν .. ἐδωκαν .. τι .. ε. ε. .. με .. ε. ε. ..
.. ὠρώτη .. μέρει ..

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ο.Ι.Θ.Ι.Ο.Ι.Α.Δ.Η.Θ.Ο.Ι.Ε. ΜΕΡΑΙ. ΓΥΝΩΣ. Ο.Ι.Θ.Ο. Τ.Η.Ν.
Τ.Ρ.Ι.Τ.Η. ....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Τ.Ρ.Α.Ι.Κ.Ο.Υ.Δ.Ο.Υ.Σ.Α.Ν. ....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. ....

Α.Κ.Α.Δ.Η.Μ.ΙΑ. .... Α.Θ.Η.Ν.Ω.Ν.

Σ.Τ.Η.Κ. Ι.Θ.Ε.Ρ.Ι.Α.Λ.Η.Ν. Τ.Η.Ν. Ε.Ρ.Ε.Β.Η.Κ.Η.Ν. ΜΕ. Τ.Ο. ΤΕ-
ΡΟΣ. ΜΟΥ. Θ.Ε.Ρ.Ι.Σ.Μ.ΟΥ. Π.Ο.Ι.Α.Ν. Η.ΜΕ.Ρ.Α.Ν. Ι.Θ.Ε.Ρ.Ι.Ζ.Ο.Υ.Ν.Τ.Ε.Σ. Ε.Χ.Η-
ΜΑ. Ε.Χ.Α.Ι.Ρ.Α.Υ. ΜΗΔΕ. Τ.Η.Ν. Α.Ι.Φ.Η.Κ.Α.Ν. Ε.Χ.Ο.Χ.Η.Ρ.Α.Ι-
ΓΗ. ΝΟΥ. Τ.Η.Ν. Ε.Ι.Ρ.Η. Τ.Η.Ν. Κ.Ε.Ι.Ρ.Ο.Ν. Ε.Χ.Ο. Γ.Υ.Ν.Ω.Σ.Ι-
Σ.Μ.Ε.Ι. ....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

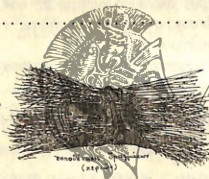
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Α.Μ.Ε.Σ.Ω.Σ. ΜΗΔΕ. Τ.Η.Ν. Θ.Ε.Ρ.Ι.Σ.Μ.Ο.Ν. ἢ. Ι.Θ.Ε.Ρ.Α. Ε.Ι-
Ω.Σ. Τ.Α.Ι.Σ. Θ.Ε.Ρ.Ι.Σ.Τ.Α.Ι.Σ. Ο.Ι.Μ.Ο.Ζ.Ο.Υ.Θ.Ε.Ν.Ε.Α.Ν. Α.Ι.Φ.Η.Κ.
ΝΟΥ. ἢ. ΜΟ.Ν.Α.Ν. ΜΗΔΕ. Ε.Ρ.Ε.Β.Η.Κ.Η.Ν. ....

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖον τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Γ. ΚΑΝΤΑΚ. Ε. ΝΙΚΗΘΩΣ. ΑΙΩΘ. ΟΙΝΟΡΕΙ... ΕΓΓΕΝΟΝΤΑΝ
ΜΕ. ΚΑΙ ΦΑΙΝΕΙ. ΒΙΧΑΡΙΟΥ. Η. ΔΙΝΑΙΖΗΣ. ΧΡΗΝΟΙ-
ΜΟΙΔΟΙ ΟΥΝΤΑΝ. ΚΑΙ. ΥΙΟΙ ΚΑΙ. ΧΟΡΤΑΙ. ΜΟΙΔΕ-
ΧΕΙ.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

ΣΥΧΝΩΝ ΤΡΩΝΟΝΤΑΝ. ΟΥΤΟ. ΜΕΝ ΤΡΟ. ΤΟΥ ΧΑΡΑ-
ΓΙΟΥ. ΚΑΙ. ΓΙΝΟΝΤΑΝ. ΘΥΜΕΛΙΣ. ΟΥΤΡΟΦΙ-
ΖΗΣ. ΜΕ. ΤΑΙ. ΟΥΤΑΙ ΧΕΙ. ΜΕΡΟΣ. ΤΑΙ. ΜΕΙΟΣ.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς... Καλαί... Λοῦς
μῦνις... φ. ἐβρουαίριον. καὶ Μαρτίον.....

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

... Μὲ... τ. β. αὐαί... ἢ... με... ζυζινον... αἰζιτρι....

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Συνεδίζονταν με... θήμα, μοιζήν, κρι-
δαίρι... φρέμα καὶ εἰζα... θ. ἐρίζονταν.
φρέμα, ζιζίζονταν. μαρμυς, μαρμυς καὶ
? αὐαθ. κιν. ονταν.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). ... τόν... Μάμαν... με... ζούνιον... με... κόβου.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Μιλὰ τὴν. ἀποσφίρειν. οἱ. δὲ. να.
 ν. τὰν. με. νά. οὐ. ἐξ. ζῶντες. ....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δερματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μιλὰ τὸν. θερσιμόν. χίον. τὰν. θυμω. ν. κ. σ. τὰ.
 χωράφι. ... Ἀργότερα. με. να. φ. ρ. ο. τὰν. ἐξ.
 τὴν. ἀ. ζ. ν. αἰ., οὐ. α. ν. ζ. ο. α. χ. ο. τὰν. θυμω.
 ν. ἐξ. ν. αἰ. χ. ο. τὰν. τὰ. οὐ. ζ. ν. αἰ. οἰ. με. τὴ. αἰ. ρ. α.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δερμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; .....

Ἀ. ζ. ν. αἰ. οὐ. α. ν. ζ. ο. α. χ. ο. τὰν. με. τὰ. οὐ. αἰ. ρ. α.
 ... οὐ. αἰ. οὐ. α. ν. ζ. ο. α. χ. ο. τὰν. με. τὰ. οὐ. αἰ. ρ. α.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; .....

... Ὑ. οὐ. ρ. α. ο. αἰ. οὐ. α. ν. ζ. ο. α. χ. ο. τὰν. με. τὰ. οὐ. αἰ. ρ. α.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

Μ. ε. ρ. α. ο. αἰ. οὐ. α. ν. ζ. ο. α. χ. ο. τὰν. με. τὰ. οὐ. αἰ. ρ. α.
 ν. κ. ο. ν. αἰ. οὐ. α. ν. ζ. ο. α. χ. ο. τὰν. με. τὰ. οὐ. αἰ. ρ. α.
 χωρίου. Ὑ. οὐ. ρ. α. ο. αἰ. οὐ. α. ν. ζ. ο. α. χ. ο. τὰν. με. τὰ. οὐ. αἰ. ρ. α.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Δ. ν. ἡ θῶς. καὶ δε. οἰκογ. ἐν κλει. ἐχ. το. οἰκ. μὲν
τῆς. ....

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀ. ὡς το.

τῆς. θ. αὐτοῦ. ἔως. 10.-15. ἀν. γ. οὐ. β. το. ....

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Τ. ο. δ. αὐτοῦ. ο. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ.

καὶ. καθαρίζονται καὶ. το. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ.
αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἐτος, πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .....

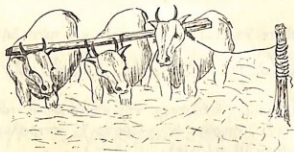
καὶ. καθαρίζονται καὶ. το. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ.
αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ. αὐτοῦ.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

... Δ. ν. ἡ θῶς. καὶ δε. οἰκογ. ἐν κλει. ἐχ. το. οἰκ. μὲν
τῆς. ....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

Δ. Ζ. ὁ Ζ. οὐδὲν. Χρησιμοποιοῦνται. Λύσαντες.
Τὰς δὲ φράσεις καὶ τὰς ὁδοὺς τοῦτον καὶ τοὺς ὁδοὺς
ρηματικὰς καὶ φράσεις, οὐδὲν τὸ ἴδιον ὁδοὺς καὶ ἔ-
ξω. —

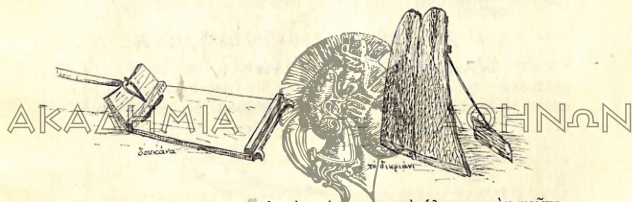
- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιδοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλευρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἐρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Περὶ τῆς οὐρανίας τοῦ γὰρ ἐξ ἑσθλῶν καὶ ἀποστολῶν
τοῦ τοῦ γοῦναι.

- 20 —

[illegible]

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωναῖσμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωναῖστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωναῖσμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βλωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἁλωνι-
στικὸν μηχάνημα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν, τούτων ; . . . . .

Χρησιμοποιώ τον φορμάνο... Στο παλιό μέρος
υφην. πομπόιμα. αλφινάωετρας. η. ο. ε. ρ. ν. ι. α.
δόνμα. και βέρνετα. πομπόιμα. με. τα.
...ζωα... Για. τα. πομπόιμα, ρ. ε. β. δ. ι. α. και. ο.
...ζωα. τα. ο. β. ρ. ι. α. χρησιμοποώωωωω. αλφινάωετρα
ετρογγυλή, τριώνη μεσα από την όωωωω
ωερνίτα ζύζο.

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

ο' Οχι. ἡμεῖς... Πρῶτος. ναὶ. γέγονε. ὁ. ναυρός.
 Ζῶς. τοῦ. ἡμεῖς. γίνονται. τὰ. δεινὰ. καὶ.
 μέγα. γὰρ. τοῦ. ἡ. ἡμεῖς. ἀρχίζει. ὁ. ἀλωνισμός

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

... 1) Δικράνιαι ὀδοντωταὶ ζύζιναι.....
 ... 2) Φυμάραι ζύζιναι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

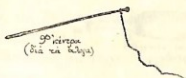
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; .....

... καὶ. ἡμεῖς. ἡμεῖς. ἡμεῖς. καὶ. ἡμεῖς. καὶ. ἡμεῖς.
 ἡμεῖς. μέ. τοῦ. δικράνι. καὶ. ἡμεῖς. μέ. τοῦ. ἡμεῖς. ....

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). .....

... Χρησιμοποιεῖται. βουκέντρι. εἶναι. ζύζιναι.
 καὶ. 2. μέ. τοῦ. ἡμεῖς. ....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἄλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) .....

- 17) Ποῖοι ἄλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἄλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες) καλούμενοὶ ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἄλωνισμόν .....

..... *Ἄ. Γ. Κωνσταντίνου. οἱ ὅποιοι εἶχαν βόδια καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἄλωνισμόν.* .....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἄλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). .....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπύλῳ διὰ τὸ κοπάνητα μικροῦ σποροῦ δημητριακῶν.

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

.....
 .....
 .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

.....
 .....
 .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωναυτικής μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ 1955

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ .....

Μέ. τὸ αἰκονιόν. Μαιεύει με. χοντρό. ναδράνι
 καὶ δένει με. καὶ αἰκρά. οὐνό. ται. ζῶει .....

.....
 .....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

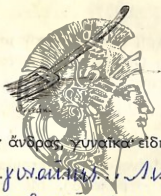
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Εἶναι τραχηλὸς... ἔν. καρφώνεται...
 ἰσθμῶν. ἐπὶ γυμνασίῳ. (βωρὸς.).....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Τὸ. φτυάρι. ἀρχίζω. με. τὸ. διπρῶν. ὅταν. φύξω
 τὸ. χονδρὰ. ἀίχου. ὅ. ἐν. χίχλου. με. τὸ. φτυάρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

...? ἀνδρᾶς. καὶ. γυναῖκα. Λιχνιστοί. με. ἀνδρᾶς.
 με. δὲν. χρηματισθῶσιν.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἷς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἄλωνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Κότταται... Ζεχρηματίζονται. με. τὸ. μᾶλλον...
 Με. τὸ. σῆμα. τοῦ. ἀμυνισμαῦ... ὡς. τὴν...
 αἰχμῶν.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζῶων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἄλωνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἄλωνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

*ὄνουνται τὰ ψῶα μὲ τὸ ψιχρό, μὲ ἐνθ' τὸ ψιχρό
 ἢ ἀψυκνῶνται... Ζεχωριὰ τὸ σταχμαὶ δὲ κ' ἔχει.
 Γίνεται γὰρ τὸ ἐνταίρι καὶ κριθαίρι.....*

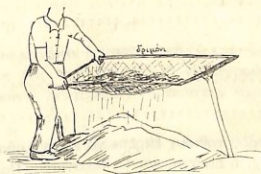
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

*...πρῶτα μὲ ταὶ καβίκα καὶ καὶ ἑσπῶνται
 μὲ ταὶ ψαυρομάσικαι.....*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀποκακυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Πρῶτοι χινηταὶ. χινηταὶ. με. καὶ διπρῶνοι. δ.
 ωνται. δῶντα. χινηταὶ. με. καὶ χινηταὶ. χινηταὶ.
 Γνωσῖται. με. αἰνούται. αἰνούται. καὶ αἰνούται.
 αἰνούται... τῆς. με. καὶ αἰνούται... καὶ αἰνούται.

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

Γνωσῖται. αἰνούται. δῶντα. καὶ αἰνούται.
 με. καὶ χινηταὶ. χινηταὶ. αἰνούται.

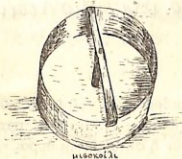
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

1). *Σέμοκοιλον*..... 2). *Παπαδιατάκιον*... 3). *Ψαλζιόνιον*
...Γέμοντον. μετὰ τὸ ἐλκεῖν. (ὁ δοκεῖς), ... κ.ε.ζ. ἐν
... (2. Η' αὐτοῖς)......

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἱχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

.....

.....

.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) .....

.... *Στὴν ἀποθήκην, μετὰ τὸ ἐλκεῖν. ἀποθήκην*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .. *ἔα. τὴν. οὐχ. ὑπαιθρον. εἰς. αὐ-*
τοὺν. ἐν. τὴν. οὐχ. ὑπαιθρον. εἰς. αὐ-
τοὺν. ἐν. τὴν. οὐχ. ὑπαιθρον. εἰς. αὐ-
 .....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

.. *ἔα. ὑπαιθρον. ὑπαιθρον. ὑπαιθρον. ὑπαιθρον. ὑπαιθρον.*
ὑπαιθρον. ὑπαιθρον. ὑπαιθρον. ὑπαιθρον. ὑπαιθρον.
 .....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

.. *κατασκευάζεται. κατασκευάζεται. κατασκευάζεται.*
κατασκευάζεται. κατασκευάζεται. κατασκευάζεται.
 .....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

.. *πλεκτὴ. πλεκτὴ. πλεκτὴ. πλεκτὴ. πλεκτὴ.*
πλεκτὴ. πλεκτὴ. πλεκτὴ. πλεκτὴ. πλεκτὴ.
 .....

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αὐ ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξορκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ